

Karmøy kommune

Pb. 167

4291 Kopervik

Deres referanse:

21/9919Dato: **18.08.2023**Saksnr.: **2023/38403**Dok.nr.: **3**

Saksbehandler:

Marianne Seim

Abrahamsen

**Karmøy kommune - gnr 57 bnr 29, 52 283 og 582 - felles
avfallsanlegg - uttale kulturminnehensyn**

Vi viser til søknad datert 26.05.2023, hvor det søkes om uttale fra kulturminneforvaltningen om tiltak på følgende lokasjoner: Andersenbrygga, gnr 57, bnr 582, Kaigata, gnr 57, bnr 283, Fergekaien, gnr 57, bnr 29, Tåkelurfabrikken, gnr 57, bnr 52

Vi beklager at søknaden ikke ble fanget opp av saksbehandler og besvart innen fristen.

Søknaden omhandler fire ulike lokasjoner i Skudeneshavn:

- A – Andersenbrygga, gnr 57, bnr 582
- B – Kaigata, gnr 57, bnr 283
- C – Fergekaien, gnr 57, bnr 29
- D – Tåkelurfabrikken, gnr 57, bnr 52

Det søkes uttale fra kulturminneforvaltningen i forbindelse med følgende tiltak:

- Lokasjon A: Uttale vedrørende hensynssone kulturmiljø i forbindelse med utplassering av 8 søppelskap.
- Lokasjon B: Uttale vedrørende hensynssone kulturmiljø i forbindelse med utplassering av 14 søppelskap fordelt i to rekker.
- Lokasjon C: Uttale med vedrørende hensynssone kulturmiljø i forbindelse med utplassering av 11 skap plassert i gruppe.
- Lokasjon D: Det ønskes også uttale om hvordan kulturminneforvaltningen stiller seg til å øke antall skap fra 8 til 9.

Lokasjon A og D er regulert til hensynssone kulturvern/kulturmiljø i en eldre reguleringsplan 113. Lokasjon C er regulert til hensynssone kulturmiljø som en del av kommunedelplan for Skudeneshavn. Lokasjonene A og D ligger i området som er

fredete etter kulturminnelovens § 20. Lokasjonene B og C ligger utenfor fredningsområdet. Lokasjon B i Kaigata er regulert til veiareal.

Som en del av søknaden ønskes det en vurdering av tidligere tiltak på lokasjon A og D sammen med nye tiltak, sett opp mot hensynssone H_570 i reguleringsplaner 113 og 125.

I dette brevet uttaler Rogaland fylkeskommune seg som kulturminnemyndighet vedrørende nyere tids kulturminner.

Bakgrunn

På grunn av at kommunen innførte ny kildesorteringsordning, var det ønskelig å fjerne de enkelte søppelkassene fra eiendommene i gamle Skudeneshavn og opprette felles samleplasser for søppel. To av disse samleplassene er plassert innenfor fredningsområdet Skudeneshavn, A og D. Det ble gitt dispensasjon til dette 6.6.2022. De to andre lokasjonene, B og C ligger utenfor fredningsområdet, og ble dermed ikke inkludert i dispensasjonen.

Det var flere grunner til at det var ønskelig med samleplasser i Skudeneshavn enn at den eksisterende ordningen med flere søppelkasser på hver eiendom ble videreført. I tillegg var det praktiske rundt tømming av søppelkasser i de små og trange gatene i medvirkende årsak.

Flere alternativer ble vurdert, blant annet nedgravde løsninger for fellesanlegg, slik som vi kjenner fra flere andre byer. Dette ble valgt bort av ulike årsaker, blant annet økonomi samt at det av praktiske årsaker ikke ble vurdert som gjennomførbart i umiddelbar nærhet til sjø og områder som jevnlig blir utsatt for overvann. Ordningen og valgene som ble tatt med plassering av samleplassene, medførte en del protester, spesielt med tanke på de to plasseringene innenfor fredningsområdet. Samleplassene ble plassert innenfor fredningsområdet etter at vedtaket fra Rogaland fylkeskommune var påklaget og behandlet av Riksantikvaren.

Vurdering

Bestemmelser i reguleringsplan 113 – Gamle Skudeneshavn legger føringer for tiltak i området. Reguleringsplanen anses for å være streng, men den sier lite om avfallshåndtering og hvordan eventuelle endringer på det området skal håndteres. Bestemmelsene legger i hovedsak føringer for nybygg, tilbygg, materialbruk og hvordan kulturmiljøet på best mulig måte kan ivaretas med visse begrensninger.

Formålet med reguleringsbestemmelsene for plan 113 er: *å bevare den kulturhistoriske og tilbakeføre den antikvarisk verdifulle bebyggelse og dette områdets særpregede miljø med sin direkte tilknytning til sjøen og parkområdet. Dessuten å verne om, og berike eksisterende bomiljø.*

Ifølge bestemmelsene skal alle tiltak og endringer skal forelegges antikvariske myndigheter og uttale hentes fra foreningen Gamle Skudeneshavn. Bestemmelsene i reguleringsplan 125 - kommunedelplan for Skudeneshavn legger det samme vernehensynet til grunn som både plan 113 og fredningsvedtaket.

I vurderingsgrunnlaget for dispensasjon fra kulturminneloven for lokasjon A og D, var brannsikkerhet en avgjørende faktor. Gamle Skudeneshavn er sårbart område og felles søppelanlegg i stedet for individuelle søppelspann i hver enkelt hage, er gode tiltak for å begrense brannrisiko. Samlekassene for lokasjonene B og C, skal også betjene beboere i Gamle Skudeneshavn, samt deler av det nye bysentrum. Argumentene brukt for lokasjon A og D gjelder også her. Fjerne flere søppelkasser fra hager og gateløp i Skudeneshavn er et positivt tiltak med tanke på brannsikkerhet, samt det estetiske løftet det også medfører. Samtidig har det også vært en viktig å håndtere den praktiske løsningen ved avhenting av søppel, samt sørge for at beboere ikke har for lang gangavstand til søppelkasse.

Samlekassene har også den fordel at de er flyttbare. Dersom det viser seg over tid at lokasjonen ikke fungerer eller er til større ulempe enn hva en kunne ha sett for seg, kan andre lokasjoner vurderes. Kommuneantikvaren har vært løpende involvert i prosjektet, i tillegg var også representanter for beboerne involvert.

Ved Tåkelurfabrikken, lokasjon D, er det i dag plassert 8 kasser, som ønskes økt til 9. Ved å øke med ett skap, og hvis det skal plasseres i samme rekke som de øvrige, er det fylkesdirektørens vurdering at det er en mindre endring og kan aksepteres uten ny dispensasjonsbehandling. Det er derimot noe usikker om det vil la seg gjøre å plassere nytt skap i forlengelse av eksisterende rekke av skap. De nåværende skap er plassert slik at det ikke sperres for tilgang til resten av kaien, og på den andre siden danner inngang med rampe til lager/bod en naturlig avgrensing. Fylkesdirektøren kan ikke gi et klart svar på om økt antall skap vil utløse behov for dispensasjonsbehandling etter kulturminneloven, så lenge det ikke er oppgitt i søknaden hvor dette ekstra skapet skal plasseres. Dersom det 9 skapet får en annen plassering enn de øvrige er det mulig det må vurderes på nytt med hensyn til kulturminneloven.

Det er mulig det finnes andre og bedre løsninger enn de som er plassert ut nå. I Riksantikvarens klagebehandling av de to lokasjonene innenfor fredningsområdet fra anbefales det at tiltaket evalueres etter to år. Det vil være nærliggende å tenke seg at etter to år vil det være grunnlag for å se på hvordan alle løsningene fungerer, både for brukerne og kommunen.

Etter en helhetsvurdering kan fylkesdirektøren være enig i at løsningene ikke er perfekte, men det konkluderes likevel med at fordelene er større enn ulempene. Fylkesdirektøren støtter kommuneantikvarens vurderinger, og er enig i at plasseringene av samleklasse er akseptable.

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Marianne Seim Abrahamsen
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.